

Голос розуму

Стратегія холодної деокупації: коротко

Якщо взятися до роботи, не гаючи часу, то за попереднім прогнозом:

- **безумовна загроза відновлення бойових дій зникне** через півроку;
- **українська влада повернеться** на тимчасово окуповані території Донбасу через 5 років;
- **перші вибори на звільнених територіях відбудуться** через 7 років.

За ідеальних умов все це може відбутися впродовж 4 років.

Для цього нова політична домовленість про припинення війни та повернення Україні тимчасово окупованих Росією Донбасу і Криму має бути такою:

ПІВРОКУ

1. Довготривале припинення вогню

Вздовж лінії розмежування між тимчасово окупованими й підконтрольними Україні територіями має настати тиша. Подальші кроки можливі тільки тоді, коли люди — в безпеці, і Росія не може торгувати їхніми життями.

РІК

2. Демілітаризована зона та міжнародна поліцейська місія

Між сторонами має пролягти смуга у 2,5 км, де немає нікого й нічого, крім міжнародних спостерігачів, які стежать за неухильним дотриманням режиму повного припинення вогню. Україна облаштовує стаціонарні військові бази вздовж зони і забезпечує умови для життя поза нею вимушеним переселенцям.

РІК

3. Початок роззброєння

Якщо режим повної тиші працює, то з тимчасово окупованих територій України відводиться або ліквідується важке озброєння і бронетехніка. Виконання цього етапу контролюють та підтверджують міжнародні спостерігачі.

РІК

4. Створення умов для деокупації

Після усунення прямої воєнної загрози можна домовлятися про управління окупованими територіями на перехідний період. Йдеться про створення тимчасової міжнародної адміністрації під егідою ООН або ОБСЄ. Паралельно — повне розмінування.

РІК

5. Початок деокупації та тимчасова міжнародна адміністрація

Після повного виведення окупаційного військового та цивільного персоналу мають бути демонтовані квазідержавні інституції окупаційного режиму, а влада і контроль над кордоном — передані тимчасовій міжнародній адміністрації.

РІК

6. Завершення деокупації та початок реінтеграції Донбасу

Тимчасова міжнародна адміністрація повинна передати владні повноваження українським тимчасовим адміністраціям, а міжнародна поліцейська місія — передати контроль над кордоном Державній прикордонній службі України.

РІК

7. Перші вибори на звільнених територіях

Не менше, ніж через рік після завершення деокупації, на звільнених територіях мають відбутися вибори до місцевих органів самоврядування.

8. Повернення Криму

Питання Криму має увійти до порядку денного Нормандського формату. Розробляється стратегія деокупації та реінтеграції Криму, яку Україна узгоджує із західними партнерами. Приймаються ситстемні закони «Про окуповані території» та «Про корінні народи», скасовується економічний режим ВЕЗ «Крим», Кримськотатарська національна автономія вноситься до Конституції України.

Паралельно Україна має робити власне домашнє завдання, щоб бути готовою до будь-яких змін в геополітичній ситуації. На краще чи на гірше.

Розбудова армії

Активізувати реформу армії та сектора безпеки й оборони в цілому, постійно підвищувати обороноздатність, впроваджувати стандарти і системи НАТО.

Звільнення і захист громадян України

Домогтися звільнення всіх громадян України, позбавлених волі внаслідок участі у збройному конфлікті, та політичних в'язнів з числа корінного населення Криму. Захищати права і свободи громадян України в Криму.

Впровадити системні програми й механізми відшкодування і повернення майна внутрішньо переміщеним особам, надання гуманітарної допомоги, адміністративних послуг, юридичної допомоги і захисту мешканцям окупованих територій та ВПО.

Врегулювати пенсійне забезпечення осіб, які проживають або тимчасово проживали на окупованих територіях.

Розбудова інфраструктури та економіки

Цілеспрямовано розбудовувати громадську, медичну, безпекову, освітню, транспортну і комунікаційну інфраструктуру Луганської, Донецької і Херсонської областей. Запровадити для них спеціальний режим ведення господарської діяльності, залучення інвестицій і створення робочих місць.

Захист інформаційного простору

Розбудовувати канали комунікації та інформаційного забезпечення мешканців тимчасово окупованих територій.

Відшкодування збитків і відповідальність за злочини

Визначити розмір збитків України внаслідок агресії з боку РФ. Фіксувати й належно оформлювати юридично всі порушення прав і свобод громадян України російськими юридичними й фізичними особами, самою державою-агресором та підтримуваними нею злочинними організаціями з 21 лютого 2014 року.

Напрацювати механізми реалістичного визначення відповідальності осіб за вчинення порушень закону під час подій, спричинених збройною агресією.

Кроки, зібрані у Стратегію холодної деокупації, — це мінімум, який має зробити Україна, щоб якнайшвидше та з найменшими втратами повернути своїх людей, свої землі та відновити добробут.